

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Barcin i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Barcin

Typ gminy: miejsko-wiejska

Liczba ludności: 14 818

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 9108

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 22

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 61,5%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 5118,52 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 34

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina miejsko-wiejska należąca do grupy 12 gmin, z przeważającym udziałem gmin z siedzibą powiatu, a także leżące wzdłuż dróg krajowych lub ze znaczącą rolą dużych przedsiębiorstw. W tych gminach liczba ludności jest powyżej mediany, a ryzyko bezrobocia zbliżone do średniej w województwie. Są to gminy o wysokim poziomie dochodów własnych na mieszkańca. W tej grupie ponad połowa przedsiębiorstw MŚP działa w sektorze usług natomiast niski jest udział płatników w przemyśle. W tej grupie gmin liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców jest relatywnie wysoka, natomiast średnia zatrudnienie w przedsiębiorstwach jest znacząco poniżej średniej w województwie. Średni poziom wynagrodzeń w tej grupie jest zbliżony do średniej, a przychody podatkowe na przedsiębiorstwo nieznacznie wyższe niż średnia.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	5118,52	108,4	98,9
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	2801,74	123,2	116,7
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5053,12	107,3	94,6
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1526,27	139,9	1162,6

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 1009 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 564 płatników składek ZUS oraz 745 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	467	237	39	2	278
ZUS (płatnicy składek)	263	219	72	10	301
REGON		944	55	10	1009

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	150	26,6	0,7
Usługi (G-S)	373	66,1	0,6
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	118	20,9	0,6
Budownictwo (F)	95	16,8	0,8
Transport i gospodarka magazynowa (H)	87	15,4	1,4
Przetwórstwo przemysłowe (C)	52	9,2	0,6
Pozostała działalność usługowa (S)	34	6,0	0,7
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	2	0,4	0,5
Edukacja (P)	15	2,7	0,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	30	5,3	0,4
Kultura (R)	7	1,2	0,6

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 3783 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 41,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 2197 osób, to jest 24,1% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 1822 osób, to jest 20,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 1114 osób, w tym 344 osób w administracji, 310 osób w sektorze opieki zdrowotnej 356 osób w sektorze edukacji oraz 104 osób w sektorze kultury, było to łącznie 12,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 2423 kobiet i 3045 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 1506 osób i 25-34 lat – 1371 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

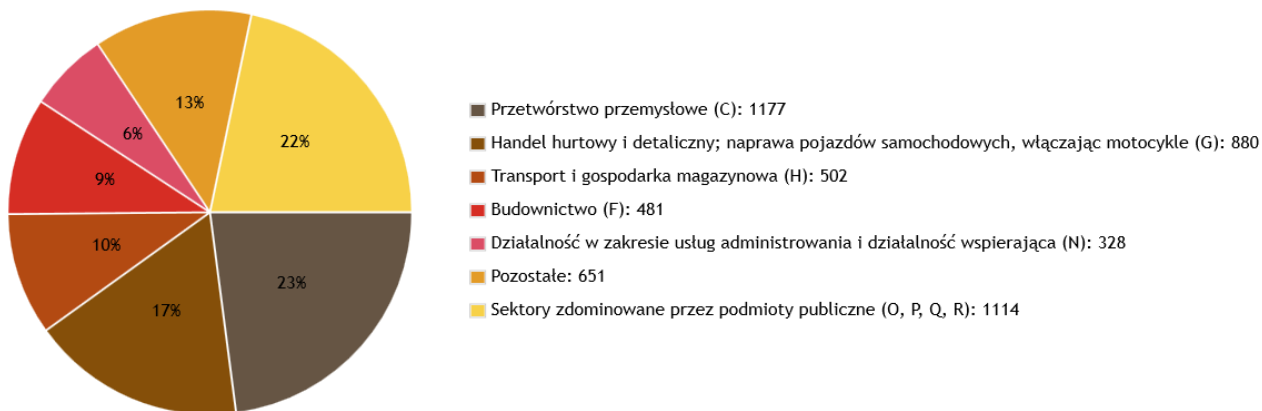
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	259	1,0	6,8
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	777	3,5	20,5
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	1467	20,4	38,8
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	1280	128,0	33,8

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (1177 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (880 osób),

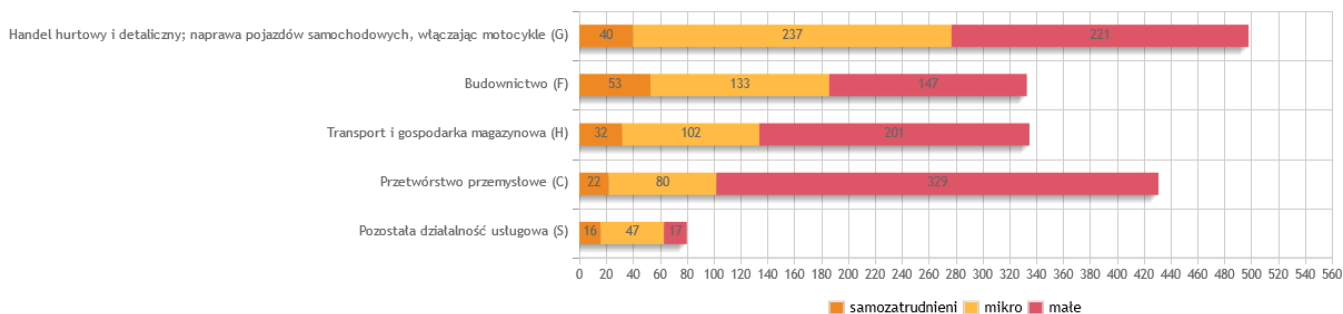
- Transport i gospodarka magazynowa (H) (502 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Barcin

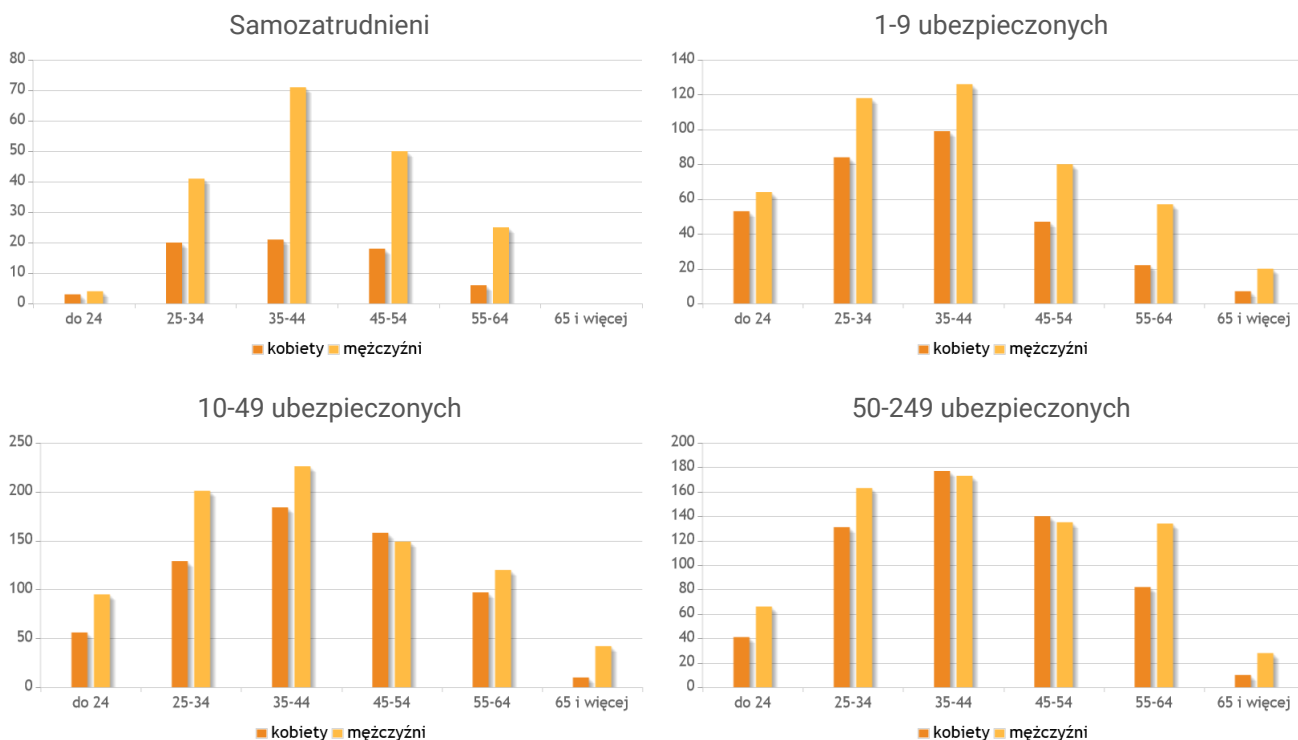
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 2423 kobiet i 3045 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 1506 osób i 25-34 lat – 1371 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Barcin w grudniu 2018 r. wynosiła 2864 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2864	2139	1943	2868	3272
Kobiety	2719	2145	2026	2824	2963
Mężczyźni	3043	2135	1868	2908	3565
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2517	2115	1785	2384	3023
Budownictwo (F)	3255	2156	1720	3097	2890
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2407	2040	1861	2239	3102
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2736	[b.d.]	2047	2257	3234
Pozostała działalność usługowa (S)	2195	2106	1340	2259	3408

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	111,8	127,2	102,1	111,7	107,8
Kobiety	112,6	131,5	107,6	112,6	105,7
Mężczyźni	113,0	124,2	97,2	110,8	109,8
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	109,1	125,7	107,3	104,5	99,7
Budownictwo (F)	120,0	143,4	100,9	124,8	85,9
Transport i gospodarka magazynowa (H)	101,5	111,9	99,3	99,9	105,6
Przetwórstwo przemysłowe (C)	107,6	[b.d.]	104,4	102,6	106,2
Pozostała działalność usługowa (S)	106,6	123,9	78,0	103,8	138,6

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	102,2	119,1	92,1	104,5	97,0
Kobiety	103,1	122,1	98,0	105,1	95,1
Mężczyźni	105,3	117,2	87,0	104,0	99,0
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	103,1	115,1	96,0	99,5	93,2
Budownictwo (F)	113,6	129,9	87,5	118,8	74,2
Transport i gospodarka magazynowa (H)	97,1	112,8	90,0	92,7	98,2
Przetwórstwo przemysłowe (C)	105,1	[b.d.]	102,0	93,1	100,1
Pozostała działalność usługowa (S)	89,8	119,7	75,2	99,5	126,8

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Barcin według danych podatkowych funkcjonuje 278 przedsiębiorstw, w tej grupie 39 to przedsiębiorstwa małe, a 2 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (556,4%). W przypadku małych przedsiębiorstw 43,6% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 53,8% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Barcin

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	229	120	1	0	350
PIT 36L	63	63	21	0	147
PIT 28A	174	34	0	0	208
PIT 28B	1	0	0	0	1
CIT	0	20	17	2	39
Łącznie	467	237	39	2	745

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 601 901 771 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Barcin

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	20 428 314	41 940 149	680 680	0	63 049 143
PIT 36L	86 771 900	115 224 000	208 226 000	0	410 221 900
PIT 28A	10 032 870	6 681 580	0	0	16 714 450
PIT 28B	183 891	0	0	0	183 891
CIT	0	40 227 656	161 742 832	27 178 874	229 149 362
Łącznie	117 416 975	204 073 385	370 649 512	27 178 874	719 318 746
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	9,9	28,8	52,6	8,8	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Barcin łącznie wyniosły 49 497 753 zł, co stanowiło 8,2% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Barcin

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	5 845 050	2 536 429	134 826	0	8 516 305
PIT 36L	17 384 000	15 536 800	14 650 000	0	47 570 800
PIT 28A	9 420 305	6 318 644	0	0	15 738 949
CIT	0	1 736 799	7 829 223	755 032	10 321 054
Łącznie	32 649 355	26 128 672	22 614 049	755 032	82 147 108
Jako % przychodu	27,8	12,8	6,1	2,8	11,4
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	39,7	31,8	27,5	0,9	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Barcin

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	89 206,61	349 501,24	680 680,00	0,00	180 140,41
PIT 36L	1 377 331,75	1 828 952,38	9 915 523,81	0,00	2 790 625,17
PIT 28A	57 660,17	196 517,06	0,00	0,00	80 357,93
PIT 28B	183 891,00	0,00	0,00	0,00	183 891,00
CIT	0,00	2 011 382,80	9 514 284,24	13 589 437,00	5 875 624,67
Łącznie	251 428,21	861 069,14	9 503 833,64	13 589 437,00	965 528,52

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	70,3	81,5	40,6	0,0	77,0
PIT 36L	84,6	105,9	145,0	0,0	121,9
PIT 28A	101,4	99,8	0,0	0,0	97,0
PIT 28B	235,8	0,0	0,0	0,0	279,4
CIT	0,0	227,0	126,7	34,9	102,9
Łącznie	72,1	105,6	145,5	37,8	91,0

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	591,6	79,9	39,8	0,0	81,5
PIT 36L	106,1	95,0	153,8	0,0	134,0
PIT 28A	99,4	95,5	0,0	0,0	91,6
PIT 28B	192,9	0,0	0,0	0,0	159,5
CIT	0,0	204,6	106,3	21,9	98,6
Łącznie	81,3	98,1	135,8	24,0	67,0

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.